

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla.

11/11/2020

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

T.C. Sayıştay Başkanlığı'nın 2020 yılı Eylül ayında Çevre ve Şehircilik Bakanlığına dair yayınladığı denetim raporunda Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) projeleri ile ilgili bazı 2 bulguya rastlanmıştır.

Bu bulgulardan ilki; İşletmeler tarafından ÇED proje bedellerinin düşük gösterilmesi sonucu, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü 2019 Yılı Birim Fiyat Listesinde yer alan başvuru bedellerinin olması gerekenden daha az tutarlarda ödendiğine yöneliktir.

Konuyla ilgili ikinci bulguya baktığımızda ise işletmeler tarafından ÇED süreçlerinde proje bedellerinin düşük gösterilmesinin, örneğin ÇED sürecine başlamadan veya bu süreci tamamlamadan inşaata başlayan ya da faaliyete geçenlere uygulanan proje bedelinin yüzde ikisi oranındaki gibi, idarî para cezalarının da az ödendiği tespit edilmiştir.

ÇED Yönetmeliği kapsamında yer alan projelere başlayacak olan işletmeler, hazırlamak zorunda oldukları ÇED Başvuru Raporu ya da Proje Tanıtım dosyalarında projelerin bedellerini beyan usulü ile sunmaktadır. Bu beyanın doğruluğuna ilişkin idare tarafından bir kontrol mekanizması işlememektedir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü 2019 Yılı Birim Fiyat Listesine baktığımızda; 0 TL - 1 Milyon TL arasında 10.300,00 TL, 1 Milyon TL - 10 Milyon TL arası 20.500,00 TL, 10 Milyon TL - 100 Milyon TL arası 30.100,00 TL, 100 Milyon TL - 1 Milyar TL arası 41.150,00 TL, 1 Milyar TL - 10 Milyar TL arası 65.600,00 TL, 10 Milyar TL ve üzeri için 231.650,00 TL başvuru ücreti belirlenmiştir. Sayıştay'a göre ÇED sürecine başvuran birçok işletme proje bedellerinden düşük beyan ettiği için tahsilat, olması gerektiği gibi Bakanlığın Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü 2019 Yılı Birim Fiyat Listesindeki öngörülen proje bedellerine göre ödemesi gereken başvuru ücretlerine uygun gerçekleşmemiştir.

Kamunun özel şirketler tarafından zarara uğratılmaması, böylelikle proje bedelleri üzerinden hesaplanan başvuru ücretlerini olması gereken tutarla tahsil edilebilmesi için idarenin ÇED başvurularını inceleme yükümlülüğünü layıkıyla yerine getirmesi beklenmektedir.

Bu Bağlamda;

1. ÇED başvuru ücretlerinin gerçeği yansıtıp yansıtmadığının incelenmesi idarenin bir olduğuna göre, Bakanlığınız bu inceleme için niçin gerekli özeni göstermemiştir? ÇED başvurularındaki incelemelerde gerekli özeni göstermeyip kamunun zarara uğramasına yol açan görevliler hakkında herhangi bir işlem yapılmış mıdır?
2. Proje bedelleri düşük beyan edilmek suretiyle gerçekleşen başvuru ücretlerinin sayısına yönelik Bakanlığınız tarafından bir tespit çalışması yapılmış mıdır? Yapılmışsa bu şekilde gerçekleşen başvuru sayısı kaçtır? Başvuru ücretlerinin düşük gösterilmesinden doğan zarar ne kadardır?
3. Proje bedellerinin beyan usulü ile sunulması durumunda kamunun zarara uğratıldığı Sayıştay tarafından tespit edildiğine göre, Bakanlığınız proje bedellerinin daha gerçekçi ve nesnel tespit edilebilmesi için daha etkin bir yöntemi hayata geçirmeyi düşünmekte midir?